


KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY


Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Socjologia kultury		14.2.0623	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Filozofia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	kulturowo-estetyczna, teoretyczna, Podstawowa, społeczno-etyczna
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Piotr Pawliszak; dr Lesław Michałowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		3 ECTS = 75 h	
Sposób realizacji zajęć		30 h udział w zajęciach-bezpośredni kontakt	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		45 h praca własna studenta	
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Egzamin		
	Formy zaliczenia		
	<ul style="list-style-type: none">- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi- Formy zaliczenia: egzamin pisemny testowy, a także egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi dotyczący treści wykładanych i przedstawianych w podanej literaturze albo wykonanie pracy zaliczeniowej, np. przeczytanie i recenzja książki z SK, prezentacja wybranego zjawiska, np. stylu życia danej grupy społecznej, określonego świata społecznego o charakterze religijnym, muzycznym, literackim itp.- egzamin pisemny testowy		
Podstawowe kryteria oceny			
Średnia ważona			
2/3 - ponad 50% punktów z testu pisemnego (pytania zamknięte i otwarte) dotyczące podanych zagadnień przedstawionych na wykładzie			
1/6 – recenzja z wybranej z listy lektury (nie podręcznik!!!!) lub prezentacja/referat dotyczący znaczeń wybranej zbiorowości (aktualnie istniejącej)			
1/6 – ponad 50% punktów z testu pisemnego (pytania zamknięte i otwarte) lub właściwa odpowiedź ustna na zadane pytania dotyczące podanych zagadnień do samodzielnego przygotowania z wskazanych rozdziałów określonych podręczników.			
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

K1_W13 - obecność w odpowiedziach na pytania zaliczeniowe interpretacji socjologicznej wybranych zjawisk społeczno-kulturowych; poprawę odpowiedzi dotyczące relacji między historycznymi formami filozoficznej refleksji nad kulturą a formami socjologicznego wyjaśniania zjawisk kulturowych
K1_U19 - obecność w odpowiedziach i/lub w pracach własnych pogłębionych interpretacji znaczeń obiektów kulturowych i działań społecznych
K1_K09 - obecność w odpowiedziach i/lub w pracach własnych studentów refleksji analitycznej dotyczącej znaczenia głębokich założeń i negocjowanych znaczeń kulturowych towarzyszących działaniom kształującym późnonowoczesne porządki społeczne

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i problemami socjologii kultury oraz różnego rodzaju socjologicznymi wyjaśnieniami zjawisk społeczno-kulturowych będących rozwinięciem filozoficznych idei Platona, Arystotelesa, Kana i neokantystów oraz Hegla, Marksa i neomarksistów oraz pragmatystów i fenomenologów

Treści programowe

Rozwój naukowej refleksji nad kulturą (antropologia-socjologia kultury-socjologia kulturowa, studia kulturowe i in.). Analityczne definiowanie kultury, def. systemowe (elementy, poziomy, relacje). Relacja: Relacje: kultura-jednostka-społeczność (obszary instytucjonalne): kultura jako zmienna zależna/niezależna, jako środowisko i narzędzie działania/myślenia (kultura jako semioza). Analiza kultury (narzędzia: romb kulturowy, kwadrat Greimasa), Proces tworzenia, nabywania, przekazywania kultury i jej użycia (subiektywizacja->transformacja->obiektywizacja); przemiany kultury oraz współczesnych zjawisk kulturowych. Transformacja kulturowa i hybrydyzacja kultury. Czynniki wpływające na zmianę kultury, jej "zapożyczenia" oraz akulturację. Procesy religijne, cywilizacyjne, historyczne a kształtowanie się zjawisk kulturowych. Kultura a religia. Wielokulturowość i relatywizm kulturowy. Kultura narodowa a kultury mniejszościowe. Kultura popularna. Globalizacja i subkultury. Kształtowanie historii i tożsamości: dyskursy, mity i utopie/ideologie, m.in. Płciowe.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Griswold W., Socjologia kultury. Kultury i społeczeństwa w zmieniającym się świecie, Warszawa 2013.

M. Filipiak (red.), Wprowadzenie do socjologii kultury, Wyd. UMCS, Lublin 2009

B. Literatura uzupełniająca (nieobowiązkowa, ale polecana jako powtórzenie i ewentualne rozszerzenie treści prezentowanych na wykładach)

Benedict R. Wzory kultury, Warszawa 1966, 1999, 2003 i in. [bestseller antropologiczno-socjologiczny nt. kultur Indian Ameryki Płn.]

Benedict R. Chryzantema i miecz. Wzory kultury japońskiej, Warszawa 1999, 2016 i in.

Bourdieu P., Szkic teorii praktyki poprzedzony trzema studiami na temat etnologii Kabylów, Kęty 2007

Bourdieu P., Dystynkcja Społeczna krytyka władzy sądownictwa, Warszawa 2005 [interpretacja empirycznych badań nt. zróżnicowania gustów kulturowych w społ. nowoczesnym]

Burszta W., Antropologia kulturowa, Poznań 1998. [podręcznik antropologii kulturowej]

Carrithers M., Dlaczego ludzie mają kultury, uzasadnienie antropologii i różnorodności społecznej, Warszawa 1994. [popularne przedstawienie i wyjaśnienie różnorodności kultur]

Dayan D., Katz E., Wydarzenia medialne. Historia transmitowana na żywo. Warszawa 2008 [analiza zjawiska wydarzeń medialnych, gł. jakie funkcje pełnią w nowoczesnych społ.]

Fiske J., Zrozumieć kulturę popularną, Kraków 2010 [przedstawie teoretycznych wyjaśnień zjawiska kultury popularnej]

Gdula M., Trzy dyskursy miłosne, Warszawa 2009 [analiza różnych wzorów przedstawiania miłości w popularnych poradnikach]

Golka M., Socjologia kultury, Warszawa 2009. [Podręcznik socjologii KULTURY]

Harris M. Krowy, świnie, wojny i czarownice. Zagadki Kultury, Katowice 2007 [bestseller antropologiczno-socjologiczny - materialna koncepcja kultury]

Heath J., Potter A., Dlaczego kultury nie da się zagłuszyć, Warszawa 2010 [jak kapitalizm potrafi obrócić w towar ataki przeciw sobie]

Huizinga J., Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury, Warszawa 2011.

Kłoskowska A., Socjologia kultury, Warszawa 1991. - [Podręcznik socjologii KULTURY]

Kłoskowska A., Kultury narodowe u korzeni, Warszawa 1996 [jak kultura narodowa obecna jest w życiu jednostek - analiza dokumentów autobiograficznych]

Krajewski M., Kultury kultury popularnej, Poznań 2005.

Laclau E., Rozum populistyczny, Wrocław 2009. [przedstawienie swoistej logiki populizmu obecnej nie tylko w ruchach populistycznych ale w wielu obszarach życia publicznego i funkcjonowania społeczeństw nowoczesnych - autor rozwija twórczo rewizjonistyczną, neomarksistowską koncepcję hegemonii kulturowej Gramsciego]

Rothenbuhler E.W., Komunikacja rytualna. Od rozmowy codziennej do ceremonii medialnej, Kraków 2003 [studium o różnych formach rytuału]

Sennett R., Kultura nowego kapitalizmu, Warszawa 2010

Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998. [Podręcznik socjologii KULTURY popularnej]

Turner V. Gry społeczne, pola i metafoty. Symboliczne działanie w społeczeństwie Kraków 2005 [jak ludzie świadomie i (częściej) nieświadomie używają kultury do organizacji swoich działań]

Zubrzycki G., Krzyże w Auschwitz. Tożsamość narodowa, nacjonalizm i religia w postkomunistycznej Polsce, Kraków 2014 [fantastyczna analiza polsko-żydowskiego konfliktu kultur narodowych zainicjowanego umieszczeniem krzyży na zwirowisku dawnego KL Birkenau, dawnym podobozie KL Auschwitz]

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K1_W13 K1_U19 K1_K09	K1_W13 zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i społeczeństwie
	Umiejętności K1_U19 rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez jednostki pochodzące z różnych środowisk i kultur
	Kompetencje społeczne (postawy) K1_K09 ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych
Kontakt	
piotr.pawliszak@ug.edu.pl	